

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3902/2568

นาย ค.ผู้ร้อง นางสาว อ.ผู้คัดค้าน

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 1566, ป.วิ.พ. มาตรา 42,

พ.ร.บ.ศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 182/1

ย่อ / หลักกฎหมาย

เมื่อผู้ร้องซึ่งเป็นบิดาถึงแก่ความตาย อำนาจปกครองบุตรย่อมตกแก่ผู้คัดค้านที่เป็นมารดาตาม ป.พ.พ. มาตรา 1566 (1) กรณีจึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยในเรื่องอำนาจปกครองอีกต่อไป ส่วนเรื่องค่าอุปการะเลี้ยงดูนั้น ทนายผู้คัดค้านยื่นคำแถลงต่อศาลชั้นต้นว่า ผู้ร้องถึงแก่กรรม ศาลชั้นต้นแจ้งให้ทนายผู้ร้องทราบเพื่อหาบุคคลเข้ามาเป็นคู่ความแทนที่ผู้มรณะแล้ว ไม่สามารถสืบหาทายาทเข้ามาเป็นคู่ความแทนผู้ร้องภายในเวลา 1 ปี นับแต่วันที่ผู้ร้องถึงแก่กรรม กรณีจึงต้องจำหน่ายคดีเสียจากสารบบความตาม ป.วิ.พ. มาตรา 42 วรรคสอง ประกอบ พ.ร.บ.ศาลเยาวชนและครอบครัว และวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 182/1 วรรคสอง

คำพิพากษา

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอและแก้ไขคำร้องขอให้มีคำสั่งถอนอำนาจปกครองผู้เยาว์ทั้งสองของผู้คัดค้าน และให้ผู้ร้องเป็นผู้ใช้อำนาจปกครองผู้เยาว์ทั้งสองแต่เพียงผู้เดียว แต่หากศาลไม่เห็นชอบให้ถอนอำนาจปกครองผู้เยาว์ทั้งสองของผู้คัดค้าน ขอให้คำสั่งให้ผู้คัดค้านลงลายมือชื่ออนุญาตให้ผู้เยาว์ทั้งสองได้รับสัญชาติเบลเยียม ได้รับหนังสือเดินทางของประเทศไทยและราชอาณาจักรเบลเยียม ได้รับบัตรประจำตัวประชาชนของไทยและเดินทางออกนอกราชอาณาจักรได้แม้ผู้คัดค้านไม่ได้ร่วมเดินทางไปด้วย หากไม่ยินยอมให้ถือเอาคำสั่งศาลแทนการแสดงเจตนาของผู้คัดค้าน ผู้คัดค้านยื่นคำคัดค้านและฟ้องแย้งขอให้มีคำสั่งถอนอำนาจปกครองผู้เยาว์ทั้งสองของผู้ร้องและให้ผู้คัดค้านเป็นผู้ใช้อำนาจปกครองผู้เยาว์ทั้งสองแต่เพียงผู้เดียว กับให้ผู้ร้องชำระค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรนับแต่ศาลมีคำพิพากษากว่าบุตรจะบรรลุนิติภาวะครึ่งหนึ่งของค่าใช้จ่ายจริงทั้งหมดแก่ผู้คัดค้าน ผู้ร้องให้การแก้ฟ้องแย้งขอให้บังคับตามคำร้องขอของผู้ร้อง ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า ให้ผู้คัดค้านลงลายมือชื่อหรือดำเนินการเพื่อให้ผู้เยาว์ทั้งสองได้รับสัญชาติเบลเยียม ได้รับหนังสือเดินทางของประเทศไทยและราชอาณาจักรเบลเยียม และได้รับ

บัตรประจำตัวประชาชนไทย หากผู้คัดค้านไม่ยินยอมดำเนินการหรือลงลายมือชื่อ ให้ผู้ร้องมีอำนาจลงลายมือชื่อ จัดการ และดำเนินการเพื่อให้ผู้เยาว์ทั้งสองได้รับสัญชาติเบลเยียม ได้รับหนังสือเดินทางของประเทศไทยและราชอาณาจักรเบลเยียม และได้รับบัตรประจำตัวประชาชนไทยได้แต่เพียงฝ่ายเดียวต่อไป และให้ผู้ร้องกับผู้คัดค้านยินยอมให้อีกฝ่ายพบเยี่ยมเยียนผู้เยาว์ทั้งสองได้ตามปกติสมควร ยกฟ้องแย้ง ค่าฤชาธรรมเนียม (ที่ถูก ในส่วนคำร้องขอและฟ้องแย้ง) ให้เป็นพับ ค่าขออื่นนอกจากนี้ให้ยก ผู้ร้องและผู้คัดค้านอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์พิเศษแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวพิพากษาแก้เป็นว่า ให้ผู้คัดค้านเป็นผู้ใช้อำนาจปกครองเด็กชาย อ. และเด็กหญิง บ. ผู้เยาว์ทั้งสอง แต่เพียงผู้เดียว ทั้งนี้ ให้ผู้ร้องมีสิทธิพบปะและเยี่ยมเยียนผู้เยาว์ทั้งสองได้ตามสมควร ให้ผู้ร้องชำระค่าอุปการะเลี้ยงดูผู้เยาว์ทั้งสองแก่ผู้คัดค้าน โดยในส่วนของเด็กชาย อ. เป็นเงิน 2,000,000 บาท ในส่วนของเด็กหญิง บ. เป็นเงิน 3,000,000 บาท นอกจากนี้

แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น ค่าฤชาธรรมเนียมในส่วนคำร้องขอและฟ้องแย้งชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ ผู้ร้องฎีกา โดยได้รับอนุญาตจากศาลฎีกา ระหว่างพิจารณาของศาลฎีกา ผู้ร้องถึงแก่ความตาย โดยไม่มีผู้ใดขอเข้าเป็นคู่ความแทนผู้ร้องผู้มรณะ ศาลฎีกาแผนกคดีเยาวชนและครอบครัววินิจฉัยว่า เห็นว่า สำหรับประเด็นเกี่ยวกับอำนาจปกครองบุตรเมื่อผู้ร้องซึ่งเป็นบิดาถึงแก่ความตาย อำนาจปกครองบุตรย่อมตกแก่ผู้คัดค้านที่เป็นมารดาตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1566 (1) กรณีจึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยในเรื่องอำนาจปกครองอีกต่อไป ส่วนประเด็นเรื่องค่าอุปการะเลี้ยงดูนั้น เห็นว่า ทนายผู้คัดค้านยื่นคำแถลงลงวันที่ 22 ธันวาคม 2566 ต่อศาลชั้นต้นว่า ผู้ร้องถึงแก่กรรม เมื่อวันที่ 12 ธันวาคม 2566 ศาลชั้นต้นแจ้งให้ทนายผู้ร้องทราบเพื่อหาบุคคลเข้ามาเป็นคู่ความแทนที่ผู้มรณะแล้ว ไม่สามารถสืบหาทายาทเข้ามาเป็นคู่ความแทนผู้ร้องภายในเวลา 1 ปี นับแต่วันที่ผู้ร้องถึงแก่กรรม กรณีจึงต้องจำหน่ายคดีเสียจากสารบบความ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 42 วรรคสอง ประกอบพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 182/1 วรรคสอง ให้จำหน่ายคดีเสียจากสารบบความของศาลฎีกา ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นฎีกาให้เป็นพับ

องค์คณะ

อดุลย์ ชันทอง · อภิรติ โพธิ์พร้อม · เพลิม เพ็ชรกุล

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/3902/2568>